

Óvodai projektervek

IKT-eszközök használata az óvodai projektekben hétről hétre

Írta és szerkesztette:
DR. BAKÓNÉ KOVÁCS NÓRA

© Kiadja a Novum Könyvklub Kft.
www.novumkonyv.hu

HU ISSN 2063-515X
ISBN 978-615-6043-31-3

A kiadó a kiadói jogot fenntartja. A kiadó írásbeli hozzájárulása nélkül sem a teljes mű,
sem annak része semmiféle formában nem sokszorosítható.

A kiadásért felel a Novum Könyvklub ügyvezetője.
Anyanyelvi lektor: Gellér Tibor
Tördelés, nyomdai előkészítés: Soós Zsuzsanna

Érdi Rózsa Nyomda Kft.
Felelős vezető: Juhász László

Tartalom

Bevezető gondolatok	5
Az IKT fogalma	7
IKT-fogalmak.....	7
Az IKT értelmezési lehetőségei Molnár György megfogalmazása alapján	8
Az óvodapedagógia IKT-s eszközrendszere	9
Interaktív eszközök és robotika.....	9
Fénypanelek.....	13
Hang- és képfelvevő eszközök.....	13
Interaktív tábla.....	15
Őszi projekttervek	17
Téli projekttervek.....	43
Tavaszi projekttervek.....	67
Felhasznált irodalom, internetes forrásjegyzék	93

Bevezető gondolatok

„Minden gyermek egyedi, és mint ilyen, joga van elvárni személyisége tiszteletben tartását. Szüksége van arra, hogy saját ritmusának megfelelően éljen és pihenjen. Joga, hogy ne legyen mindig tiszta és tökéletes. Joga van hibázni. Szüksége van a feltalálásra és alkotásra. Szüksége van esztétikai érzelmekre. Joga van bármiféle tudás megszerzésére.”
(Celestin Freinet)

Kedves Olvasó!

A szakkönyv elsődleges célja, hogy az óvodapedagógusok munkáját segítse az óvodai projektek tervezésében hétről hétre úgy, hogy minden nevelési területhez kapcsolódóan IKT-s játékötleket ad. Természetesen korántsem kell minden projektnél és minden nevelési terület kapcsán IKT-eszközt használni. Ezek olyan játékötlek, melyeket iránymutatásnak szánok, melyek inspirációt nyújtanak az óvodapedagógusoknak, akik azt a saját csoportjuk számára alakíthatják saját ötleteik szerint.

Fontosnak tartom kihangsúlyozni, hogy az IKT nem alternatívája a hagyományos óvodapedagógiai módszereknek, eszközöknek, hanem egyike azoknak, melyek használatát az óvodapedagógus nem tudja elkerülni, és nem is érdemes. Az elkerülés nem megoldás. Sokkal inkább fontosabb, hogy az óvodapedagógus tudja azt, hogy ezek az IKT-eszközök mire jók, és hogyan lehet őket beépíteni a mindennapi játékba, segítve velük a kisgyermek fejlődését. Azonban amire fokozottan figyelni kell, hogy mindig az adott korosztálynak megfelelő tartalmakat használjon az óvodapedagógus, azokat is mértékletesen és játékosan, ugyanis ezekkel az eszközökkel még színesebbé varázsolhatóak az óvodai mindennapok. Az óvodapedagógusnak a mai világban az is a feladatává vált, hogy a digitális világban is kézen fogja a rábízott gyermeket, és kellő szeretettel vezesse benne.

A könyv öt fejezetből épül fel, mely első fejezetében az IKT fogalmával foglalkozom, majd a második fejezetben bemutatok néhány IKT-eszközt a teljesség igénye nélkül, olyanokat, melyeket minden óvodapedagógus könnyedén beépíthet a mindennapi játékba. Ezeket az eszközöket használom én is a következő három fejezetben a különböző projektervekhez kapcsolódóan. A projektterveket évszakok szerint csoportosítottam: őszi, téli és tavaszi. Minden projekttervhez kapcsolódóan minden nevelési területhez készítettem néhány tervezetet, melyből szabadon válogathat mindenki kedvére, vagy alakíthatja azt a saját csoportjának megfelelően. Ezeket a játékokat lehet egyénileg, kis csoportosan vagy az egész csoportra kiterjedően használni.

Kívánom minden óvodapedagógusnak, hogy az óvodai élet mindennapjaiban a digitális nevelés területén is sikerekkel teli munkában legyen része!

A szerző

Az IKT fogalma

Az IKT, azaz információs és kommunikációs technológiák fogalmának meghatározására számtalan definíció létezik. Nem céлом az összes definíció felsorolása, csupán néhányat szeretnék kiemelni, majd pedig arra szeretnék kitérni, hogy az IKT-nak milyen értelmezési lehetőségei vannak Molnár György kutatása alapján, és ezek az értelmezési lehetőségek hogyan jelennek meg az óvodapedagógiában, milyen IKT-eszközök állhatnak rendelkezésre egy óvodapedagógus számára.

■ IKT-fogalmak

- „Az IKT – információs és kommunikációs technológiák – olyan eszközök, technológiák, szervezési tevékenységek, innovatív folyamatok összessége, amelyek az információ- és a kommunikációközlést, feldolgozást, áramlást, tárolást, kódolást elősegítik, gyorsabbá, könnyebbé és hatékonyabbá teszik. Tulajdonképpen a szoftver, hardver és kommunikációs technológiák összességét jelenti.”¹

- „IKT: Ez egy mozaikszó, az angol *information and communication technology* szó szerkezet rövidítéséből alakult ki, mely a magyar *információ- és kommunikációtechnológia* vagy *információs és kommunikációs technológia*, röviden *infokommunikációs technológia* szerkezettel írható le. Az IKT az informatika, a telekommunikáció és az adatbázisok, hálózatok technológiájának egyesítése, konvergenciája. A gyakorlatban ez a rádió, a televízió, a telefon és a számítógép adta lehetőségek egyesítése. Ennek köszönhetően az emberek kommunikációs lehetőségei kitágulnak, munkájuk, a szórakozási és tájékozódási lehetőségeik színesednek, széles körűvé válnak, és az infrastrukturális, földrajzi kötöttségektől, korlátoktól felszabadulnak.”²

- „Az infokommunikáció az Európai Unió hivatalos szóhasználatában az információtechnológia és az elektronikus hírközlés konvergenciáját, integrálódását fejezi ki. Magyar adaptációja szerint: infokommunikáció alatt mindazon eszközöket, technológiákat és alkalmazásokat, illetve azok használatát kell érteni, amelyek az egyén, a vállalkozás és az állam szintjén egyaránt értelmezhető minőség-, hatékonyság- és eredményesség-javulást eredményeznek.”³

¹ *IKT felhasználása* <<https://sites.google.com/site/iktfelhasznalasa3/17---ikt-felhasznalasa/ikt-fogalma>> (2019. 10. 28.)

² Mesterné Subicz Erika: *IKT* <http://polc.ttk.pte.hu/tamop-4.1.2.b.2-13/1-2013-0014/23/ikt_mestern_subicz_erika.html> (2019. 10. 28.)

Bódi Zoltán: *Infoszótár – Informatikai fogalmak eredete, magyarázata és használata*, Tinta Könyvkiadó, Budapest, 2010.

³ *Nemzeti Infokommunikációs Stratégia 2014–2020*. <<http://www.kormany.hu/>> 11–12. o.

- „Az IKT-t olyan médiának tekinthetjük, amely lehetővé teszi az interakció és a kommunikáció különböző típusait: a gép–gép, az ember–gép és különösen az ember–ember közötti interakciót.”⁴

- „Az IKT az oktatásban elsősorban az oktatás kibernetikai, rendszerelméleti, kommunikációelméleti alapokon történő megtervezésének olyan átfogó pedagógiai stratégiája, amely biztosítja a tananyag hatékony elsajátítását, korszerű információhordozó anyagok, eszközök és módszerek együttes felhasználásával.”⁵

■ Az IKT értelmezési lehetőségei Molnár György megfogalmazása alapján⁶

- Az IKT mint eszköz
- Az IKT mint ellenőrzési eszköz és automata technika
- Az IKT mint szervezési technika
- Az IKT mint média és összekapcsolható technika
- Az IKT mint fejlesztési és társadalomalakító folyamat
- Az IKT mint technikai gyakorlat

---

⁴ Molnár György: *Az IKT-val Támogatott tanulási környezet követelményei* <<http://www.mszt.iif.hu/documents/szsz0803-molnar.pdf>> 261. o.

⁵ Kis-Tóth Lajos: *A tanári tevékenység IKT alapelemei*. 9. eLearning Fórum. Konferenciakiadvány. SZÁMALK, Budapest, 2008.

⁶ Molnár György: *Az IKT-val támogatott tanulási környezet követelményei* <<http://www.mszt.iif.hu/documents/szsz0803-molnar.pdf>> 57–275. o.

Őszi projekttervek

ISMERKEDÉS, BEFOGADÁS, VISSZAFOGADÁS	18
ŐSZI IDŐJÁRÁS, ÖLTÖZKÖDÉS	20
ŐSZI TERMÉSEK	22
GYÜMÖLCSSZÜRET	24
NÉPMESE NAPJA	26
IDŐSEK VILÁGNAPJA	28
ÁLLATOK VILÁGNAPJA	30
ŐSZI ZÖLDSÉGEK	32
BETEGSÉGMEGELŐZÉS	34
ÉN ÉS A CSALÁDOM	36
FOGLALKOZÁSOK	38
MÁRTON-NAP	40

Nevelési területek	Tevékenységek	IKT-eszközök, linkek alkalmazása	Fejlesztési területek IKT-eszközök alkalmazásával
Külső világ tevékeny megismerése	Ismerjük meg egymást és a felnőtteket a csoportban!	<i>Laptop, vetítő, vetítőképernyő vagy interaktív tábla, TUFF-CAM 2 digitális fényképezőgép és kamera</i> Minden gyerek és felnőtt egyesével bemutatkozik, és mindenkiről készül egy fotó. Majd a fényképezőgéppel készült képeket kivetítjük. A gyerekek feladata megnevezni, hogy kit látnak a képen.	Érzékelés, észlelés, figyelem, gondolkodás fejlesztése. Kommunikációs képességek segítése. Halmazok létrehozásával és többoldalú összehasonlításával történő tapasztalatszerzés. Számolási képesség, mennyiség- és számfogalom, önálló helyzetmegoldásokra való képesség fejlesztése.
Matematikai tartalommal	Halmazok képzése, összehasonlítása Számlálás	Interaktív táblán vagy a gyerekek fényképeit kinyomtatva halmazokat képezünk. Pl.: fiúk–lányok, szemüveges–szemüveg nélküli, hosszú hajú–rövid hajú, szőke hajú–barna hajú–fekete hajszínű stb. Számosság megállapítása számlálással egy játék segítségével, először csoportosan, majd egyénileg is: https://wordwall.net/hu/resource/2517930/bogy%C3%B3-%C3%A9s-bab%C3%B3ca-sz%C3%A1mol%C3%B3	
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Saját és társaim jelének megismerése Jelek színezése	<i>Homoktálcás fénypanel, laptop, nyomtató</i> A gyerekek sorra lerajzolják a homokba a csoportjuk jelét, majd a saját jelüket. Ha ezt már jól begyakorolták, akkor egymás jelét is rajzolhatják. Mindenki kiválaszthatja, hogy kinek a jelét szeretné kiszínezni. Az óvodapedagógus kinyomtatja a gyerekek jeleit, és a gyerekek tetszés szerint színezik.	Szem–kéz koordináció, finommotorika, esztétikai érzék, érzékelés, észlelés, figyelem fejlesztése. Kreativitás, szabad alkotási vágy, rugalmasság, eredetiség támogatása, elősegítése.
Mese, vers, anyanyelvi játék	Kormos István: <i>Vackor az óvodában</i> Mi a jeled? Kinek a jele?	<i>Laptop, vetítő, vetítőképernyő vagy interaktív tábla</i> Mese megtekintése: https://www.youtube.com/watch?v=6W53Hp65zXY Szerencsekerék-játék, melyet minden óvodapedagógus saját csoportjának jeleire tud szerkeszteni: https://wordwall.net/hu/resource/959486/jelek	Érzékelés, észlelés, emlékezet, figyelem, türelem fejlesztése. Szókincsbővítés. Kommunikációs képességek, koncentráció fejlesztése.

ISMERKEDÉS, BEFOGADÁS, VISSZAFOGADÁS

<p>Ének, zene, énekes játék</p>	<p>Zenehallgatás: <i>Ha jó a kedved...</i></p>	<p><i>Laptop, vetítő, vetítőtáblán vagy interaktív tábla, zenelejátszó</i></p> <p>https://www.youtube.com/watch?v=GxjIlyxBh4M Saját ötletek alapján elénekelni többször a dalt, pl.: ugorjál hármat, fűtyűlj nagyokat stb., majd a különböző változatokat egymás után eljátszani.</p>	<p>Érzékelés, észlelés, hallás, emlékezet, figyelem fejlesztése. Kéz–láb koordináció fejlesztése. Figyelemmegosztás. Nagymozgások, testséma fejlesztése. Társas kapcsolatok és szabályokhoz való viszony fejlesztése.</p>
<p>Mozgás</p>	<p>Szerencsekerék</p>	<p>Mozgás a szerencsekeréken kipörgetett feladat alapján, mely során a gyerekek egyesével pörgetnek egy-egy gyakorlatot: https://wordwall.net/hu/resource/1175361/mozg%C3%A1s/mozg%C3%A1s-napraforrg%C3%B3-csoport-</p>	

ŐSZI IDŐJÁRÁS, ÖLTÖZKÖDÉS

Nevelési területek	Tevékenységek	IKT-eszközök, linkek alkalmazása	Fejlesztési területek IKT-eszközök alkalmazásával
Külső világ tevékeny megismerése	Az öltözködés helyes sorrendjének rögzítése. Őszi időjárásnak megfelelő helyes öltözet.	<i>Laptop, vetítő, vetítővászon vagy interaktív tábla</i> A játék segít az öltözködés helyes sorrendjének kialakításában, és az őszi és nyári öltözet összehasonlítását is lehetővé teszi: http://www.1001lanyosjatek.hu/oltoztetos-jatekok/oszi-oltoztetos-jatekok/marion-cool-dress-up.htm	Gondolkodás, figyelem, önuralom, késleltetés fejlesztése. Finommozgások és szem-kéz koordináció fejlesztése. Megfigyelőképesség, megkülönböztetés, összehasonlítás, következtetés, differenciálás fejlesztése. Számosság, számfogalom, számlálás fejlesztése. Anyanyelvi és verbális képességek fejlesztése.
Matematikai tartalommal	Halmazképzés Beccslés Ruhadarabok	A ruhadarabokból halmazok képzése (pl.: őszi vagy nyári, hány db-ra van szükség belőle? (Pl.: cipő kettő db, póló egy db) Mikor van szükség több ruhára és miért? Ennek a játéknak a segítségével a gyerekek megtanulhatják képről felismerni a ruhadarabot, megnevezni azt, valamint melyik évszakban használatos, és azt is láthatják, hány db-ra van szükség belőle: https://wordwall.net/hu/resource/1230269/jelel%c3%a9s/jelel%c3%a9s-ruha-01	
Rajzolás, festés, mintázás, kézimunka	Szimmetrikus formák megfigyelése az őszi öltözeten keresztül	<i>Laptop, vetítő, vetítővászon vagy interaktív tábla, nyomtató</i> Az óvodapedagógus őszi ruhadarabokról keres képeket, kinyomtatja, majd a szimmetriavonal mentén kettévágja. Feladat lehet a pár megkeresése vagy – nagyobbaknak – egy lapra felragasztani az egyik felét, a másikat pedig a gyerekek rajzolják meg és színezik ki.	Szem-kéz koordináció, finommotorika, esztétikai érzék, érzékelés, észlelés, figyelem fejlesztése. Kreativitás, szabad alkotási vágy, rugalmasság, eredetiség támogatása, elősegítése.
Mese, vers, anyanyelvi játék	Mesevetítés Anyanyelvi játék	<i>Laptop, vetítő, vetítővászon vagy interaktív tábla, nyomtató</i> A mese kivetítése: https://www.youtube.com/watch?v=BVuWPjNnV0E Erdők fotóinak kivetítése: az óvodapedagógus jellemzőket mond, a gyerekek feladata kitalálni, hogy melyik képre gondolt. Ezt követően a gyerekek mondanak jellemzőket.	Gondolkodás, képalkotás, figyelem, gyorsaság fejlesztése. Anyanyelvi és verbális képességek fejlesztése. Együttműködés és önbi-zalom fejlesztése. Szókincsbővítés.

<p>Ének, zene, énekes játék</p>	<p>Zenehallgatás</p>	<p><i>Laptop, vetítő, vetítővászon vagy zenelejátszó</i></p> <p>Zene lejátszása vagy kivetítése: https://www.youtube.com/watch?v=ubzaufPFOu8 Ki milyen hangszert ismer? Ki milyen hangszert hallott a műben? Hangszerek, előadók megfigyelésére alkalmas felvétel levetítése: https://www.youtube.com/watch?v=83hQtzw1mk8</p>	<p>Örömteli éneklés megvalósítása. Éneklési készség alakítása. Gondolkodás, figyelem, ritmusérzék fejlesztése. Nagymozgások, finommozgások, testséma, társas kapcsolatok fejlesztése. Anyanyelvi és verbális képességek fejlesztése.</p>
<p>Mozgás</p>	<p>Sétálunk, táncolunk</p>	<p>Zenehallgatás, éneklés séta közben: https://www.youtube.com/watch?v=AGqxdp0FB0k Zenehallgatás és színjáték: https://www.youtube.com/watch?v=AGqxdp0FB0k</p>	